

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudců JUDr. Marcely Rouskové a JUDr. Hany Pipkové v právní věci žalobce: **Ch. A.**, st. přísl. Alžírsko, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Praha 1, Václavské nám. 21, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/OAM, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5.5.2009, č.j.: MV-14180-114/OAM-2008

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 5.5.2009 č.j.: MV-14180-114/OAM-2008 se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný j e p o v i n e n zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 10.640,- Kč a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle ust. § 123 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“), rozhodnuto o povinnosti žalobce uhradit žalovanému náklady spojené se správním vyhoštěním v částce 43.294,- Kč.

Žalovaný v odůvodnění v záhlaví uvedeného rozhodnutí mimo jiné uvedl, že mu byl zaslán Správou uprchlických zařízení MV ze dne 11.9.2008, č.j.: Z002323, výkaz nedoplatků k zahájení řízení o úhradě nákladů spojených s pobytem zajištěného cizince Ch. A.

Na podkladě soustředěných písemných materiálů zahájil správní orgán řízení o úhradě nákladů spojených se správním vyhoštěním cizince a doporučeným dopisem ze dne 6.4.2009 uvědomil o jeho zahájení žalobce, kterého současně vyzval, aby se ve lhůtě do 14 dnů od

doručení k věci písemně vyjádřil. Písemnost o uvědomění o zahájení řízení byla doručena dne 17.4.2009, ale žalobce se k věci ve stanovené době nevyjádřil.

Žalovaný ke stavu dané věci uvedl, že žalobce byl dne 20.3.2008 kontrolován policisty a bylo zjištěno, že se na území ČR zdržuje protiprávně. Následujícího dne bylo Policií ČR, Oblastním ředitelstvím služby cizinecké policie Praha, pod č.j.: CPPH-7907/ČJ-2008-60-KP vydáno rozhodnutí o zajištění cizince a byl umístěn v zařízení pro zajištění cizinců Bělá - Jezová, kde pobýval do 16.9.2008. Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci dne 20.1.2009.

Podle žalovaného vznikl v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění České republiky - Ministerstvu vnitra v souladu s vyhl. č. 447/2005 Sb. (strava na osobu v kalendářním dni ve výši 112,- Kč, ubytování 130,- Kč a přepravní náklady 1,55 Kč x počet ujetých kilometrů) za období od 21.3.2008 do 16.9.2008 nedoplatek na nákladech v celkové výši 45.385,50 Kč za stravu a ubytování v zařízení pro zajištění cizinců (odebrané finanční prostředky 2.091,50 Kč), zbývá k úhradě 43.294,- Kč.

Protože náklady spojené se správním vyhoštěním byly částečně uhrazeny z peněžních prostředků cizince ve smyslu ust. § 146 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., byla tato povinnost ve zbývajících částech podle ust. § 123 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb. uložena povinnému cizinci, který má být vyhoštěn na základě rozhodnutí o správním vyhoštění.

Žalovaný závěrem uvedl, že samotná nevykonatelnost rozhodnutí o správním vyhoštění cizince nemá a nemůže mít vliv na plnění povinnosti úhrady nákladů správního vyhoštění, tak jak to má na mysli ust. § 123 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb.

Žalobce v žalobě podané proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného mimo jiné uvedl, že žalobou napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, neboť nejsou splněny zákonné podmínky pro jeho vydání. Správní orgán při svém rozhodování vycházel z ust. § 123 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., dle kterého náklady spojené se správním vyhoštěním se uhradí z peněžních prostředků cizince, který má být vyhoštěn na základě rozhodnutí o správním vyhoštění a dále z ust. § 123 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., dle kterého nejsou-li náklady spojené se správním vyhoštěním cizince uhrazeny z peněžních prostředků cizince, stanoví policie nebo ministerstvo rozhodnutím, kdo a v jaké výši je povinen tyto náklady nebo jejich část uhradit.

Žalobce je přesvědčen, že z dikce výše uvedených ustanovení jednoznačně vyplývá, že k takovému postupu je správní orgán oprávněn teprve v situaci, kdy je rozhodnutí o správním vyhoštění vykonatelné. Teprve vykonatelné rozhodnutí o správním vyhoštění lze totiž považovat za rozhodnutí konečné. Rozhodnutí o správním vyhoštění, jakož i jeho faktická realizace, je dle názoru žalobce naprosto fatálním zásahem do života cizince, přičemž tento musí přísně odpovídat zákonným požadavkům, které jsou a mohou být navíc kontrolovány mocí soudní, přičemž teprve po řádném ukončení soudního přezkumu, může být rozhodnutí o správním vyhoštění vykonáno. Takové konstatování pak jednoznačně podporuje úmysl zákonodárce umožnit cizincům, kterým bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění, fakticky se účastnit soudního řízení s možností ovlivňovat jeho průběh, který vyplývá z ust. § 172 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., dle kterého má žaloba proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek.

Žalobce poté konstatoval, že pokud by rozhodnutí o správním vyhoštění bylo v rámci soudního přezkumu pro jeho nezákonnost zrušeno, bylo by lze jen stěží požadovat po žalobci úhradu nákladů, které vznikly v souvislosti se správním vyhoštěním, které nebylo realizováno a které nebylo ukončeno pravomocným, vykonatelným a zejména zákonným rozhodnutím.

V této souvislosti pak žalobce zdůraznil, že proti pravomocnému rozhodnutí o správním vyhoštění, na které žalovaný odkazoval, podal v zákonné lhůtě žalobu a současně konstatoval, že rozhodnutí o správním vyhoštění je nevykonatelné.

I kdyby však názor žalobce o nemožnosti požadovat po něm úhradu nákladů se správním vyhoštěním, které je v současné době nevykonatelné, nebyl správný, byl tento přesvědčen, že žalovaný může po žalobci požadovat pouze náklady, které byly účelně vynaloženy, přičemž náklady, které žalovaný po žalobci požaduje, za účelné rozhodně považovat nelze.

Žalobce byl totiž zajištěn a umístěn v zařízení pro zajištění cizinců, přičemž nejenom že se jednalo o rozhodnutí proti jeho vůli, ale zejména bylo takové rozhodnutí zcela v rozporu s účelem tohoto institutu, když zajištění ve smyslu § 124 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., je instrumentem určeným k realizaci rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce byl v tomto zařízení po maximální zákonnou lhůtu, pro kterou lze omezovat jeho svobodu tímto způsobem, přičemž k realizaci rozhodnutí o správním vyhoštění nedošlo, což mohly správní orgány s ohledem na právní zastoupení žalobce a obvyklé lhůty pro rozhodnutí o správním vyhoštění jak v rámci zákona č. 500/2004 Sb., tak v rámci zákona č. 150/2002 Sb., předpokládat.

V této souvislosti žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15.4.2009, č.j. 1 As 12/2009-61, ze kterého je nutno dovodit závěr, že institut zajištění jsou orgány státní správy oprávněny využívat výjimečně, navíc musí při svém rozhodování zvažovat, zda je výkon rozhodnutí o správním vyhoštění alespoň potenciálně možný.

Dle názoru žalobce tak nelze než konstatovat, že jeho omezení na svobodě nejenom že nebylo v souladu s právními předpisy, ale bylo zcela zbytečné a neúčelné a za takový postup žalovaného požadovat po žalobci úhradu nákladů je zcela v rozporu se smyslem a účelem zákona č. 326/1999 Sb., jakož i zákona č. 500/2004 Sb.

Ve vyjádření k žalobě žalovaný popřel oprávněnost žalobcových námitek. Odkázal na obsah správního spisu, na vydané rozhodnutí a soudu navrhl, aby předmětnou žalobu v plném rozsahu jako nedůvodnou zamítl.

Ve správním spise se pak mimo jiné nachází uvědomění o zahájení řízení ze dne 6.4.2009 č.j.: MV-14180-114/OAM-2008, které bylo žalobci doručeno dne 17.4.2009; rozhodnutí Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha, Inspektorátu cizinecké policie Praha ze dne 22.9.2008 č.j.: CPPH-7907/ČJ-2008-60-KP, jímž bylo žalobci uloženo správní vyhoštění; rozhodnutí Policie ČR, Služby cizinecké policie, ředitelství služby cizinecké policie ze dne 15.1.2009, č.j. CPR-14449/ČJ-2008-9CPR-V243, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Policie ČR, Oblastního ředitelství služby cizinecké policie Praha, Inspektorátu cizinecké policie Praha ze dne 22.9.2008 č.j.: CPPH-7907/ČJ-2008-60-KP; výkaz nedoplatku vyčíslený Správou uprchlických zařízení MV – ZZC Bělá Jezová dne 11.9.2008; vyúčtování nákladů cizince umístěného v zařízení provedené Správou uprchlických zařízení MV-ZZC Bělá Jezová dne 16.9.2008 a v neposlední řadě také žalobou napadené rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 5.5.2009 č.j.: MV-14180-114/OAM-2008.

Při ústním jednání konaném dne 29.11.2012 účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích.

Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.) a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

Soud posoudil předmětnou věc takto:

Právní úprava úhrady nákladů řízení spojených se správním vyhoštěním je obsažena v ust. § 123 zákona č. 326/1999 Sb.

Podle ust. § 123 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb. náklady spojené se správním vyhoštěním se uhradí z peněžních prostředků cizince, který má být vyhoštěn na základě rozhodnutí o správním vyhoštění.

Podle ust. § 123 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. nelze-li uhradit náklady z jistoty ani z peněžních prostředků cizince, uhradí je plně nebo jejich zbývající část osoba, která se k tomu zavázala v pozvání ověřeném policií, nebo jde-li o výzkumného pracovníka, výzkumná organizace, která se k tomu písemně zavázala; výzkumná organizace uhradí náklady spojené se správním vyhoštěním vzniklé do 6 měsíců ode dne skončení platnosti dohody o hostování.

Podle ust. § 123 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. nelze-li uhradit náklady podle předchozích odstavců, jsou povinni tyto náklady uhradit plně nebo jejich zbývající část postupně a) ten, kdo cizince zaměstnal bez povolení k zaměstnání, b) ten, kdo zaměstnání bez povolení k zaměstnání zprostředkoval, c) dopravce, který nesplnil povinnost podle § 104.

Podle ust. § 123 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb. nelze-li náklady spojené se správním vyhoštěním uhradit podle předchozích odstavců, nese tyto náklady a) policie, jde-li o cizince zajištěného podle zvláštního právního předpisu, b) ministerstvo v ostatních případech.

Podle ust. § 123 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb. do nákladů spojených se správním vyhoštěním se zahrnují náklady na ubytování a stravování, přepravní náklady a ostatní nutné peněžní náklady.

Podle ust. § 123 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb. nejsou-li náklady spojené se správním vyhoštěním cizince uhrazeny z peněžních prostředků cizince, stanoví policie nebo ministerstvo rozhodnutím, kdo a v jaké výši je povinen tyto náklady nebo jejich část uhradit. Rozhodnutí nabývá právní moci doručením nebo odmítnutím převzetí.

V dané věci Městský soud v Praze konstatuje, že jakkoli nelze než souhlasit se žalovaným v tom, že napadené rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, může být přezkoumáváno jen v rozsahu námitek uplatněných ve včas podané žalobě, přesto nemohl soud odhlédnout v dané věci od skutečností, které nastaly po podání žaloby nezávisle na chodu předmětné věci. Touto skutečností, která je soudem považována za nejpodstatnější, je to, že správní vyhoštění, které bylo žalobci uloženo rozhodnutím ze dne 22.9.2009 č.j. CPPH-7907/ČJ-2008-60-KP, bylo v následujících řízeních zrušeno, jak je zřejmé mimo jiné z usnesení Městského soudu v Praze č.j. 10A 280/2011-221 ze dne 6.3.2012, které nabylo právní moci dne 27.3.2012. V předmětném usnesení je uvedeno, že žalovaný soudu sdělil, že rozhodnutím ze dne 27.7.2011 č.j. CPR-5426-3/ČJ-2011-009CPR-C220 bylo podle § 101 písm. e) zákona č. 500/2004 Sb. v návaznosti na ust. § 122 odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb. vydáno nové rozhodnutí, kterým byla zrušena platnost rozhodnutí o správním vyhoštění vydaného 22.9.2008 pod č.j. CPPH-7907/ČJ-2008-60-KP.

Skutečnost, že správní vyhoštění, které bylo žalobci původně uloženo, bylo zrušeno, žalobce tedy není osobou, která by byla správně vyhošťována, tato skutečnost podle názoru soudu musí mít podstatný dopad na rozhodování o povinnosti žalobce uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním. Vycházíme-li z platné právní úpravy, podle níž náklady spojené se správním vyhoštěním se hradí z prostředků cizince, resp. primárně z jistoty, následně z peněžních prostředků této osoby, pak je zcela zřejmé, že nedojde-li ke správnímu vyhoštění, nelze ukládat povinnost platit náklady spojené se správním vyhoštěním. Tedy není-li správního vyhoštění, není ani nákladů. Za tohoto stavu věci soud musel přihlídnout k výše uvedené skutečnosti, tedy k tomu, že rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce bylo zrušeno a dospěl k závěru, že nelze než napadené rozhodnutí žalovaného, jímž byla žalobci uložena povinnost uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním zrušit, neboť za tohoto stavu věci žádné náklady existovat nemohou, neexistuje-li samo správní vyhoštění.

Soud v této věci rovněž připomíná judikaturu správních soudů a to především rozsudky zdejšího soudu sp.zn. 7 Ca 340/2006, 7 Ca 319/2007, 7 Ca 51/2008 a judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21.5.2009 č.j. 1 As 36/2009-88, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.7.2009 č.j. 3 As 7/2009-49).

Vzhledem ke shora uvedenému nezbylo soudu než dle § 78 odst. 1 s.ř.s. napadené rozhodnutí zrušit pro nezákonnost a věc vrátit správnímu orgánu k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.), ve kterém je žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst.1 s.ř.s. Jelikož žalobce byl ve věci zcela úspěšný, přiznal mu soud náhradu nákladů řízení ve výši 10.640,- Kč, což tvoří zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000,- Kč a náklady právního zastoupení žalobce advokátem, celkem 3x 2.100,-Kč za 3 úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby, účast při jednání) a 3x 300,- Kč režijní paušál podle ust. § 9, § 11 a § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb. Dále byla právnímu zástupci žalobce jako plátcí daně z přidané hodnoty přiznána 20% DPH z částky 7.200,- Kč, která v daném případě činí částku 1.440,- Kč. Celková výše nákladů řízení žalobce tak v této právní věci tedy činí 10.640,-Kč. Platební místo soud určil k rukám advokáta (ust. § 149 odst. 1 o.s.ř. za použití ust. § 64 s.ř.s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. listopadu 2012

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková